

Néhány nyilatkozat a A pápai tévedhetetlenségről

A protestáns-katolikus vita során gyakran lehet arról hallani, hogy a protestáns felek megkérdőjelezzik a római katolicizmusnak a pápai tévedhetetlenségről szóló dogmát. A protestantizmus számára ugyanis elfogadhatatlan az a fajta ultramontanista álláspont, hogy egy bűnös ember isteni rangra emeli fel magát, és kijelenti, hogy minden kérdésben tökéletes, csorbítatlan igazságot tudjon szólni Jézus Krisztus helyett cselekedve (Annak földi helytartója lévén). Egyfajta szokásos római katolikus válasz úgy szól, hogy a pápa csak az erkölcs, illetve a hit kérdéseiben tud „csak” tévedhetetlenül kijelentést tenni.

Ámbár kiderül, hogy a római katolikus tanítás szerint az erkölcsről szóló pápai kijelentések a társadalmi rendre is vonatkoznak. A pápa tévedhetetlenségének dogmáját XIII. Leó pápa hozta létre, és érvénybe hozta 1870-ben. Amikor Rómában felolvasta ezt a dogmát, hirtelenül annyira sötét lett az ég, hogy a pápának szüksége volt világításra ahhoz, hogy végig tudja olvasni a szöveget.

A volt Ratzinger bíboros, aki a mostani XVI. Benedek pápa a következőket mondja erről a témáról:

„A második vatikáni zsinat... világosan módon nem korlátozza a tévedhetetlen magistériumot [a püspökök testülete] csak a hit vagy a komoly jelentőségű dolgok meghatározásában. A *Lumen Gentium* így szól: '...amikor a püspökök, noha szét lehetnek szóródva a világban, de még kommunikálni tudnak egymással és Péter utódjával a hit és erkölcs kérdéseiben hitelesen tanítanak, és ha egyetértenek egy bizonyos álláspontban, hogy azt kellene tartani, akkor Krisztus tanait tanítják tévedhetetlen módon'. ...Bármilyen esetben a híveknek nemcsak a tévedhetetlen magistériumot kelle elfogadniuk. Az értelmüket és akaratukat annak az álláspontnak amit a legfelsőbb pap és a püspökök határoznak meg a hit és erkölcs kérdéseit illetően amikor a magistériumot gyakorolják, még akkor is ha ez nem meghatározó módon történik.”

II. János Pál pápa enciklikáinak szerkesztője a pápai kijelentések tekintélyéről így szólt:

„Egy enciklika tekintélye nem attól függ, hogy a pápa milyen érvekkel támasztja alá. Frances Sullivan szerint 'ha a pápai tanítás tekintélye a benne található észérvektől függene, akkor nem követelhetné jobban magának a katolikusok egyetértését, mint ha bárki is elolvasta azt az enciklikát'. Amikor Péter utódja egy enciklikát publikál, Krisztus nevében tanít, és a Szentlélek által van vezetve. Nem teológusként cselekszik, akinek a tekintélye érveinek erősségétől függ. Mivel isteni segítséget igénybe vesz Péter és utódjai (cf. Mt. 16,18-19; Lk. 22,31-32; Jn. 21,15-17) Róma püspöke olyan tekintélyt élvez, ami érvein túlmutat. Amit XII. Piusz is tanított a pápai enciklikákról, szintén érvényben marad: 'Az enciklikus levelekben található tanítást nem lehet elutasítani azzal, hogy a pápák nem gyakorolják bennük a legfelsőbb tanítói hatalmukat. Ezzel szemben ilyen tanítások a magistériumhoz tartoznak, aiktól azt lehet állítani, hogy 'Aki téged hallot, Engem is meghallott' (Lk. 10,16)'''

A második vatikáni zsinat (*Lumen Gentium*, 1964):

„A római püspök, a püspökök feje ezen tévedhetetlenséget a hivatalától fogva élvez, amikor a hívek legfőbb pásztora és tanítójaként... a hit és erkölcs kérdéseiben abszolút módon nyilatkozik. Ezen okból a kijelentéseit jogosan visszavonhatatlannak mondhatók... semmilyen módon nincs szükség mások egyetértésére, sem mások tanácsára. ...az ő részükről a híveknek

engedelmeskedniük kell a püspökök határozatának, Krisztus nevében, a hit és erkölcs kérdéseiben, és készséges engedelmisséget kell tanúistaniuk feléje. Az értelem és akaratnak ezen engedelmes módon történő átadása a római püspök tanításának akkor is szükséges, ha nem ex katedra módon nyilatkozik, az ő tanítói tekintélyét tisztelettel lehet elfogadni, és őszintén kell tartani magát hozzá...”

Ebből kifolyólag a katolikusok nagy része kényelmi szempontokból elfogadja azt amit a pápa mond a hit különböző kérdéseit illetően. Ezt a leggyakrabban teszik például az evolúciós elmélet elfogadásában. Ez a hozzáállás sajnos leszoktatja az embert a Biblia napenkénti olvasásától. A pápa tévedhetetlenségéről szóló dogma helytelen, sőt istenkáromlás, hiszen egyfajta isteni tökéletességet tulajdonít a pápának, aki maga bűnös ember, mint mindenki más.

Ezért a helyes elv az, hogy az ember a Bibliához fordul minden kérdését illetően. Nyilvánvalóan az isteni ige elsődleges akármilyen másodlagos emberi véleményhez képest. Semmilyen más forrást nem fogadhatunk el, vagy tehetünk hozzá a Bibliához, mint a pápai enciklikák, mert ezzel az ember szavát egyenrangúvá tennénk Istenéhez képest. „Én bizonyosgot teszek mindenkinek, aki a prófécia eme könyvének beszédeit hallja: Ha valaki hozzátesz ezekhez, arra az Isten azokat a csapásokat bocsátja, amelyek meg vannak írva ebben a könyvben; ha pedig valaki elvesz e prófétai könyv igéiből, attól az Isten elveszi osztályrészét az élet fájából, a szent városból és mindabból, ami meg van írva ebben a könyvben.” (Jel. 22,18-19) Azért sem, mert ezzel állandóan kiegészítenénk Isten tökéletes és lezárt igazságát (mint ahogyan ezt a Jehova tanúi teszik). A Biblia számos helyen önmagára hivatkozik, így a legjobban akkor teszünk, ha minél szélesebb körben ismerjük a Biblia különböző részeit egy adott kérdést illetően. A Biblia Isten igéje, az egyedüli igazságforrás, és nem szabad másra építenünk, mert ha mást is beveszünk Isten igéje mellé, akkor bűnös emberi természetünknel fogva az kiszorítja Istent az életünkben. „Mert ráépültetek az apostolok és a próféták alapjára, a sarokkő pedig maga Krisztus Jézus” (Ef. 2,20). A Biblia elég mindenhez: „A teljes Írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre; hogy tökéletes legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített.” (2Tim. 3,16-17)

Cserhádi Mátyás